2013. augusztus 10–11., hétvége • LXXI. évfolyam • 186. szám, 20+12 oldal • 245 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

A népszerű magyar találmányokból sem lesz könnyen üzleti siker

- Meghatározó külföldi befektetővel tárgyalnak az üvegbetonról.
- Kész termékké válhat 2015-re az intelligens szike. **Az ügy →4**

MODERN MENÜK KÖVETSÉGI SÉFEKNEK

Rivalda →20

Pályázat Tucatnyi bevásárlóközpontban lévő újságosstandot zárnak be

A trafikok kifüstölik a kisboltokat

Batka Zoltán

Tucatnyi, elsősorban nagyobb plázákban lévő Inmedio újságosstandot zár be a Lapker Zrt., a nemzeti trafikrendszer bevezetése után ezeket már nem éri meg fenntartani – tudta meg a *Népszabadság*. A cégnél nem kívánták kommentálni értesülésünket, de maguk az újságosok attól tartanak, hogy több tucat egység bezárására is sor kerülhet az összesen 230 bevásárlóközpontba telepített Inmedio, a 115 közlekedési csomópontban lévő Relay és a 300 utcai pavilonból álló hálózatban.

A Lapker Zrt. eleve nem indulhatott a trafikpályázaton, azt kizárólag magánszemélyekre írták ki. A nemzeti trafikok termékköre jószerével lefedi a nagy újságosstandokét. A korábban dohányt itt vásárlók már az új boltokba mennek, és esetleg ott veszik meg az újságot is. Az újságosoknak ez akkora árkiesést is okozhat, ami már veszteségessé teszi a működést, különösen a magas bérleti díjú helyeken. Vagyis a trafikrendszer nemcsak a dohányértékesítést alakítja át, de átrendezheti a hírlap-értékesítést is.

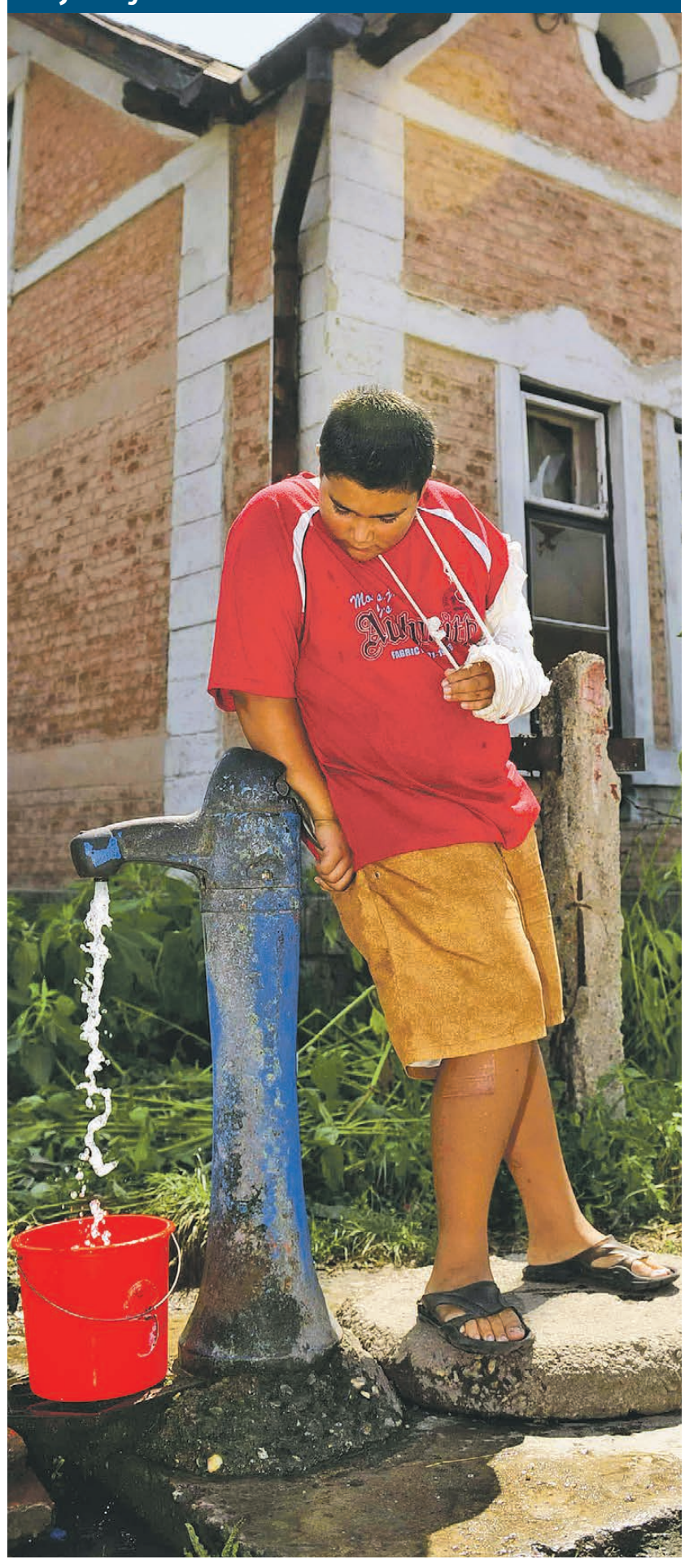
A trafikrendszer beüzemelésével együtt a hazai kiskereskedelmi piac teljes átrendeződése indult el. A trafikkoncesszióhoz jutott – több esetben a Fidesz helyi vagy országos vezetéséhez rokoni szálakon kötődő – újdonsült vállalkozók elszívják a forgalmat a trafikkoncesszióval nem rendelkező, hagyományos kisboltoktól. Mint arra az Országos Kereskedelmi Szövetség (OKSZ) már felhívta a figyelmet: a trafikosok közül egyre többen nyitnak a nemzeti trafikjuk mellett élelmiszerboltot. Másfelől a nagy áruházláncok, a Tesco, a CBA köré is többnyire sikerült egy-egy koncesszióval rendelkező újdonsült trafikost telepíteni. A hazai Auchan áruházaknál *Mészáros János* fideszes önkormányzati képviselő (a felcsúti polgármester, a Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémia elnöke, *Mészáros Lőrinc* testvére), illetve a felcsúti alpolgármester fiának, *Mészáros Rolandnak* a cégei kaptak lehetőséget.

A kormány által helyzetbe hozott dohányboltok tulajdonosai trafikonként öt számjegyű bevételt is kasszírozhatnak. A jobb helyen lévő nemzeti trafikok tulajdonosai csak a cigarettából félmillió forintos forgalmat és ilyenformán – az időközben kötelezően tíz százalékra emelt árrés miatt – 50 ezer forint árrést szerezhetnek naponta.

Az *Origo.hu* a napokban arról írt: a pályázaton nyerni nem képes kisboltosok – az Inmedióhoz hasonlóan – sorra zárják be az üzleteiket. A hagyományos boltoknak a korábbi, háromnégy százalékos cigarettaárrés mellett a dohánytermékekből csak szimbolikus hasznuk volt, de a cigaretta becsalogatta a vásárlókat a boltba. Most viszont a vevők bő harmadát adó dohányosok olyan helyre mennek vásárolni, ahol egy füst alatt a cigarettát is be lehet szerezni, a hagyományos kiskereskedők pedig július 15. óta – amióta kizárólag a nemzeti trafikokban lehet cigarettát vásárolni – a forgalmuk 20-40 százalékát is bukták.

A dohánykereskedelem államosításával így – a hazai kisvállalkozások helyzetének javítása helyett – az évek óta zajló piaci koncentráció fokozódik, vagyis az élelmiszer-forgalom mind nagyobb része kerül át a kisebb vállalkozásoktól a nagyobb láncokhoz. Bár a statisztikai hivatalnál egyelőre csak a 2012 végi bolthálózati adatok ismertek, *Vámos György*, az OKSZ főtitkára szerint nem kétséges, hogy rövidesen több ezer kisvállalkozás fogja lehúzni a rolót, különösen a kistelepüléseken. Korábban a Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdek-képviseleti Szövetsége (Kisosz) berkeiben úgy becsülték: főleg a kistelepüléseken a boltok forgalmának 30-40 százalékát adja a dohány, illetve a cigaretta, így azok a vállalkozások, amelyek elestek ettől a lehetőségtől, kilátástalan helyzetbe kerülnek.

Teljes nyomással működnek a kutak Ózdon

Millás aktivisták a polgári engedetlenség új formájaként vízfakasztásra készültek Ózdon: elhatározták, hogy helyi roma érdekvédőkkel közösen megnyitják a közkutakat. Végül erre nem volt szükség, a korábban elzárt vagy alig folydogáló kutak pénteken már teljes nyomással működtek. →5 FOTÓ: MÓRICZ SIMON

ÖTÖDIK HASÁB

Elszámolás

Kezdetben arra hivatkozva nem tudták megmondani, mennyibe került az államnak, azaz nekünk, adófizetőknek a júniusi árvíz, mert még „folyamatban voltak az utómunkálatok”. Aztán majd egy hónappal később az volt a magyarázat: július közepéig tart a veszélyhelyzet, amíg ezt le nem fújják, nem lehet a költségeket összesíteni. Most, két hónappal a tetőzés után már csak annyi a nehezen megszült magyarázat a továbbra is hiányzó végelszámolásra, hogy még tart az összesítés. A miértre és a meddigre meg sem próbálnak választ adni.

Értjük mi, hogyne értenénk, hogy bizonyos nézőpontból aljas kötözködésnek tetszhet, ha a sajtó a katasztrófa pénzügyeiben kutakodik. Csak hát, ha másért nem is, az eddig napvilágra került adatok között feszülő ellentmondások miatt érdemes volna végre nekiülni a munkának. Miként fordulhat elő például, hogy egy város 400 milliós kártérítést kér, de Pesten már 1,2 milliárdos igényléséről döntenek?

Itt hívnánk fel az illetékes vezetők figyelmét: az kevés, hogy az áradat idején elvégezték a munkájukat. Az elszámolásról is kötelességük gondoskodni. Még akkor is, ha ez már kétségkívül kevésbé látványos munka. Azért egy íróasztal mögött Excel-táblázatot írogatni mégsem ugyanaz, mint a közmédia minden rezdülésre figyelő kamerái előtt, élő adásban gumicsizmában pózolni a gátakon.

Apropó média. Noha pénzügyekben még sok a megválaszolatlan kérdés, azért a katasztrófának vannak igen gondosan elvarrt szálai. Arra ugyanis már hetekkel ezelőtt szakítottak időt, hogy a közmédia több mint hetven, köztük vezető munkatársát kitüntessék a szakszerű és „hiteles” tudósításokért. *(A szerk.)*

Vélemény

A szegények betegsége

A malária hatalmas árát már kezdik felismerni a fejlődő országok kormányai – írja Kőműves Anita. →11

Az oltár asztalánál

Mi az, hogy dr. Kárpáti telefonon tanácsolgat? – kérdi Megyesi Gusztáv. →11

Gőzerővel épül az új debreceni stadion, ahová csak zárt cipőben lehet belépni. A kiemelt állami beruházás helyszínén a munkásokkal nem tanácsos beszélgetni. **Hétvége →6–7**

Hatékony malária elleni oltóanyagot tesztelnek amerikai kutatók

Tizenöt beoltott páciensből tizenkettő esetében teljes védettséget eredményezett a malária elleni új vakcina. Igaz, még csak a klinikai vizsgálatok első fázisánál tartanak. →17

ÁTHELYEZTÉK A PATAKY-SZOBROT

Politikailag támadhatatlan alkotást akart állítani Kőbánya főterére a X. kerületi önkormányzat. A testület többségét alkotó Fidesz–Jobbik szerint az ebben a ciklusban átkeresztelt Szent László téren álló Pataky István-mellszobor a legkevésbé sem tartozik ebbe a kategóriába. →7

FOTÓ: TEKNŐS MIKLÓS

9 770237 377060 13186